

Литературно знаме

От литературния сборник
„С духа на Сергей“, първи том

Пенко Тодоров
(1922-2003 г.)

Петър Илиев

Поклон

На Ал. Стамболийски

Поклон, поклон пред теб, безсмъртни исполине,
най-ярката звезда на нашия тъмен свод,
достоеен, верен син на майката Родина,
борец, закрилник, вожд на селския народ.

Поклон, борецо смел, пред твоето светло име,
що като слънце греи в селяшките сърца!
Поклон, борецо смел, велик и ненадминат -
безстрашния Леонид на селската борба!

Селяшки вожде смел, великий труженико,
най-светлата звезда на нашия небосклон,
пред твоята борба, епична и велика,
учителю велик, поклон сега, поклон.

1946 г.

Петко Канчиев

Есен

Зеленият губер в горите
несетно и бавно жълтеи.
Повяхват в полето тревите
и клони ветрецьт люлей.

Небето оловно, сърдито,
забулва чукари, била.
Последните птици отлитат
и махат за сбогом крила.

Край гъстите ведри дъбрави,
до она вековен букав,
сеячи със длани кораби
в лъката ранили са пак.

Днес крачат грижовни стопани
сред бащина свидна земя,
до вчера трънливи поляни
ще раждат обилни зърна!

Настъпва златистата есен,
градините тегнат от плод.
Не спира с моторната песен
работният селски народ.

Юни

В безкрайна скръб потънаха полята
и секна веселият селски глас;
заплакаха със жалък стон селата
във юнския злокобен кървав час.

И тъжни сълзи ронеха листата
на старата надвиснала върба,
утихна начумерена реката,
сломена от ужасната съдба.

Замлъкна чучулигата, не пее
над плодородната стаена шир...
И кървав вятър с дива сила вее
и шибаше безмилостно безспир.

О, юни! Ти разби без жал сърцата
на хиляди и хиляди борци.
Но ние, на България чедата -
вървим без страх по техните следи!

В. „Младежко земеделско знаме“, 1946 г.

Йордан Борисов

Земсисти

На Ал. Йорданов
въдворен в затвора Белене

Ний пием и пушим, и псуваме
жестоката власт на червените.
Ний пием и луго умуваме,
дали да прережем си вените.

Дали да преклоним главите си -
овчици да бъдем ний кротички?
Дали да затворим очите си
с куршума среднощен в челото си?

Ний пием и пеем, и псуваме,
че нас ни затварят в затворите,
че крат ни с бич да слугуваме
на властници зловни в оборите.

Че ние за правда жадуваме,
за правда човешка и щастие,
и краят жесток пророкуваме
на черното днеска всевластие.

1945 г.

Непоетично за поезията

● НЕЩО КАТО ФЕЙЛЕТОН, НЕЩО КАТО
ТЕОРЕТИЧНО И МАЛКО БИОГРАФИЧНО,
НЕЩО КАТО ПОЕТИЧНО

От Искър Шуманов

Какво е поезия? - запитах се аз преди много, много години. Запитах се и започнах да търся отговор.

„Поезията е метафора“ - някои казват. Значи - поразмислих се аз - едно казваш, друго се разбира.

Седнах пред компютъра и навързах десетина метафори. В това време бръмна муха, видях как бавно отлетя и си казах: „Като фея игрива“. Ха, ха - ето метафората: муха-фея. Да, ама мухата може да е мръсна - къде ли не каца тя, а феята е, чистичка - от хубава, по-хубава! Не, не бива.

На прозореца ми бръмбар бръмна. Един такъв голям, лъскав и много черен. Оприличих го на индийски бивол - от онези десет хиляди, които Доган щеше да внесе у нас, ама не внесе и електоратът му вместо тлъсто биволско млеко, остана с пръст в уста. И накрая бивола да лети, ама хората ми се присмяха и аз го приземих.

„Поезията е мерена реч“ - казват други. Раз-два, раз-два... - неусетно започнах да си меря крачките. Опитах, ама то не е като да вземеш метър и само да броиш (в което не ме бива). Но тук не става дума за нещо материално, та да го видиш, да го пипнеш, а за думи и срички и отгоре на това да им търсиш и рими. Маани, маани... - мъчна работа е то.

Поезията е песен.

Ха, рекох си. Ето го: това определение нахлу в мисловното ми пространство и, както се вижда, не го «рамкосвам», защото е мое. И бързо го запроверявам.

Слушам песни по радиото и записвам текста на всяка една. На някои мелодиите шуртят като водата на ручейче. На други - прескачат като на бързей, и се гонят, та нищо не се разбира, или пък се застояват като блато и замърсяват. Тогава певецът започва да въздиша и да издиша...

М-м-м, или аха-аха-аха. А понякога: у-у-у-у... А сричките? Тук липсва една, там - две. Ето защо мелодията е мъчително грапава. И си правя угодното заключение, с което някой може да се съгласи. А то е:

ПОЕЗИЯТА Е ПЕСЕН

Това определение на поезията отговаря на отличителни черти на нас, българите: ние пеем (аз правя изключение), пеем, когато ни се роди дете,

когато го кръщаваме, пеем, когато се женим, пеем, когато някой умре.

И плачът ни е песен. Всеки е чувал как майка извива глас над гроба на свидна рожба, или жена - над загубения си спътник в живота... Чудно? Нашите мъчнотии в сиромашкия ни живот раждат песни.

И когато се убедих, че всяко стихотворение е песен, се отказах да пиша стихове. Не можех, а и не мога да пея. Аз започнах да правя, не творя, стихотворения - опит да стихоплетствам в една страховито тъмна нощ. Тогава живех в нещо като таванска стая, която представляваше пространство два метра дълго, завършващо с прозорец и широко колкото да се обърне човек. От прозореца се виждаше площадче „Куршум хан“, накрая на което имаше кръчма. Там, в тази страховита нощ, чух дрезгав женски глас с някакъв шлагер. И започнах да правя стихотворение за тази певица, която от изнемога е отишла „да работи“ - тогава певиците по заведенията бяха „паднали жени“.

И сега, когато открия, че стихотворението е песен, разбрах, че човек като мене, който не може да пее, не трябва да си губи и времето за неща стихотворения. Отказах се.

Чудя се защо и други, които явно нямат гласове за песен, не се отказват, а си насилват гърлата? Но техният брой не намалява. Плодят се. А слушателите намаляват. Но който обича да пее, пее ли, пее. И ако човек не се е отказал да ги слуша, търпи в ушите си как гласовете им стържат.

Така се появиха и някои заместители на поезията - нещо като чалга-поезия.

Преди години у нас се роди стихопрозата. Въведе я Димитър Добрев, който бе много добър редактор на литературния вестник „Светлоструй“, но който се бе оказал неуспял певец (поет). Стихопрозата представляваше редове без рими и без ритъм, които придаваха напевност, но не и качество на стихове. Пишеха я неуспели поети и неуспели литературни критици.

Опитите за нещо ново в поезията, която е връстница на песента, няма да спрат. Човекът, докато е жив, все търси новото, но не всякога го намира. Класическият стих не загибна, защото опойва, защото трепти в сърцата, защото услажда душата, дори и когато пръв се лее по страницата.

Съобщения

На 13 март 2010 г. Съюзът на писателите земеделци ще има събрание. Събранието ще се проведе от 11 ч. в клуба на БЗНС-София град на ул. „Неофит Рилски“ N 23.

Предстои подготовката на литературния сборник „С духа на Сергей“, том втори, в който е желателно да участват всички членове на СПЗ. Условията са същите, както и за литературния сборник „Детелина“. Молим желаещите автори, членове на СПЗ, да изпращат своите творби и заявки за участие на адрес: Враца - 3000, за Йордан Борисов Цветков, ул. „В. Кънчев“ 80, вх. В, ап. 38.

ОТ РЪКОВОДСТВОТО

Литературно знаме

Под редакцията на ЙОРДАН БОРИСОВ

СПИУД

I
Студ смрази деня.
Ледът облече клони,
къща, път и двор.
Няма вятър. Духът ми
спря във синевата взор.

СМРАЗИ

II
Студ смрази деня.
Ледът облече клони
и листа. Обърнах взор
към синевата.
Облаци летят над бор -
впил корени в тревата.

ДЕНЯ

III
Студ смрази деня.
Ледът обрече клони
и листа. Вятър гони
преси в полето.
Птици пагат в небето.
Кучета вият от глад.

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА